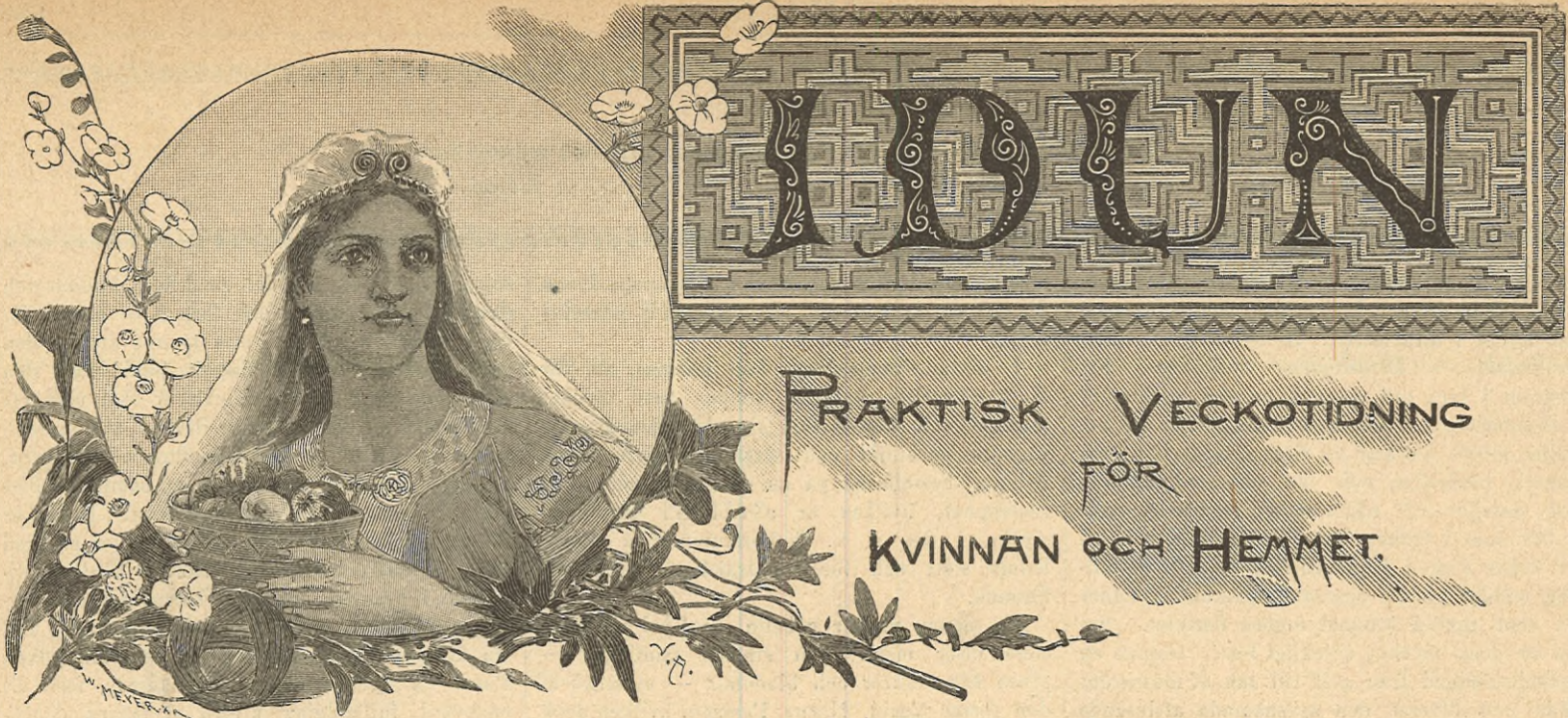

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm, Germanöts Boktr.-Aktieb.

N:r 27 (185)

Fredagen den 3 juli 1891.

4:de årg.

<p>Prenumerationspris pr år: Idun med Modetidning och kolorerade planscher ..... kr. 8:— Idun m. Modet. utan kol. pl. » 6: 50 Idun ensam..... » 4:—</p>	<p>Byrå: Hamngatan 16, 2½ tr. (midt för Kungsträdgården.) Prenumer. sker i landsorten å postanstalt, i Stockholm hos redaktion.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10—11. Allm. Telef. 6147.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris: 15 öre. (vid kompletteringar).</p>	<p>Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» och »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annonser 70 öre pr nonp.-rad.</p>
---	---	---	---	--

Från utställningarna i Göteborg.

II. "Handarbetets vänner" utställning.

Kära läsarinna, vill du i dag åter beskåra oss äran och nöjet af att en stund få tjänstgöra som eder ciceron på den vackra konstslöjdställningen i Slöjdskolans hus i Göteborg, så vända vi oss denna gång till den andra stora gruppen af textil kvinnoslöjd och möta då äfven nu en gammal aktad och kär stockholmsbekant som representant för densamma, näml. föreningen »Handarbetets vänner».

Då vi senast träffades i Handarbetets vänner sällskap, rörde vi oss i dess vackra, permanenta utställningslokaler på Brunkeberg, och vi hade närmast infunnit oss dit för att bevittna ett »regeringskifte» — om vi så få uttrycka oss —, för att bringa den afgående »regentinnan», direktisen fru Ingeborg Petrelli, vår hyllning för mångåriga, erkända och nitiska förtjänster om föreningens vackra syfte, vår lyckönskan om ett godt och framgångsrikt arbete åt den unga kvinna, som efterträdde i det ansvarsfulla kallet.

Denna unga kvinna har onekligen i dessa dagar i och med Handar-

Agnes Branting.

betets vänner synnerligen lyckade utställning i Göteborg vunnit sin första stora seger, hvilken bör bära allt godt hopp och tillit för framtiden med sig. Visserligen veta vi, att fröken *Agnes Branting* blygsamt tillskrifver sig själf den allra ringaste del i framgången, och ej heller underskatta vi, hvad härvid Handarbetets vänner en corps betyd: det redan berömda namnet, de stora resurserna, de vidt förgrenade förbindelserna, biståndet af konstskickliga och på skilda områden erfarna kvinnor. Men Agnes Branting tillkommer dock obestridligen förtjänsten af att närmast ha öfvervakat och ledt ordnandet af utställningen i Göteborg, och vi gratulera lika hjärtligt Handarbetets vänner som henne själf till det eklatanta resultatet af detta hennes första försök »i elden».

Vi stå då åter i den stora salen två trappor upp i Slöjdskolans hus, där vi senast lemnade Selma Giöbels Svensk konstslöjdställning. Vi vända oss i dag mot salens venstra hälft och finna där Handarbetets vänner utställning med

Kärlek är den hufvudnyckel, som öppnar allt hos människan.

J. V. HIPPEL.

en slående totaleffekt breda sig ut öfver hela salens bredd, öfverst krönt af en väldig fris med inskription i allmogestil: *Konstnärligt — Fosterländskt — Hemslojdens förädling*. Ett program i fyra ord — och ett det vackraste!

Handarbetets vänners utställning har ett betydligt större omfång än Selma Giöbels i förra numret beskrifna, och att sammanhålla alla dess detaljer till något enhetligt har ej varit så lätt som i fröken G:s rumsinteriör, så mycket hellre som å Handarbetets vänners utställning möbler endast sparsamt förekomma, under det rent textila föremål utgöra flertalet. Saken är dock mycket skickligt löst. Genom en bottenbeklädnad från golf till tak af mossgrönt kläde och öfverst den nyssnämnda avslutande frisen har man lyckats rama in de mångfaldiga och olikartade föremålen till ett harmoniskt helt, som redan vid första anblicken angenämt berör åskådaren genom sin »*esprit d'arrangement*».

Som rent af den stoltaste framgången af allt sitt arbete att höja den fosterländska textilindustrien räknar Handarbetets vänner med skäl de helt enkelt lysande resultat, till hvilka de senaste åren fört bemödandena att väfva svenska gobeliner. Från en primitiv svensk allmogekonst, som, tynande både till motiv och teknisk färdighet, ännu blott för några år sedan kvarlede i några skånska nejder, där så kallade flamska väfnader tillverkas, har Handarbetets vänner kommit därhän att i denna dag som sin utställnings förnämsta perlor kunna framvisa gobeliner, som i skönhet och fulländning näppeligen stå efter de bästa från denna aristokratiska konstgrens klassiska storhetsdagar. Skånska väfverskor ha tagits upp till Stockholm, de ha där fått studera de yppersta förebilder i mönstersamlingar och muséer, den medfödda intuitiva smaken har utvecklats och ledts i konstnärliga spår, valet af färger och garner — allt detta har bestyrts genom Handarbetets vänner.

Det finns bland dessa väfverskor en ung, skånsk bonddotter från trakten af Lund, hvilken som barn af mormodern lärde den enkla flamska väfnaden, men som nu redan bär ett namn, hvilket hon gjort ryktbart inom konstnärligt intresserade kretsar; och det torde väl blott vara en tidsfråga när talet om den unga naturkonstnärinnans ovanliga talang tränger ännu mycket vidare, liksom en gång fordom familjen Gobelins från det anspråkslösa, lilla pariserväfveriet eröfrade världen. Detta namn är *Karna Nilsson*. Den rikaste naturliga begåfning, en ren konstnärsinstinkt med en aldrig felande träffsäkerhet ha kommit på hennes del. Det prof på hennes utsökt fulländade konst, som enstämmigt utmärkes som Göteborgsutställningens vackraste smycke, en liten bit gobelin, en meter knappt i fyrkant, men representerande månaders rastlöst arbete vid väfstolen — detta prof är väl egnadt att glädja alla vänner af vår kvinnoslöjd. Själva mönstret, en läcker och ymnig grupp af frukter, blommor och blad i de mjukaste färger på mörkgrön botten, är af fröken Agnes Branting komponerad efter en gobelin från 1500-talet i statens historiska museum. Man vet sannerligen ej, hvad man mest skall beundra, den utsökta finheten i det rent textila utförandet eller det öfverdådiga valet af färger och

förtoningar, hvilka gemensamt frambringa denna illusoriska verkan af ett fulländadt pensels verk.

I detta sammanhang kan nämnas, att vår så konstnärligt anlagde konung med mycket intresse och beröm fäst sig vid Handarbetets vänners gobeliner och särskildt gifvit Karna Nilsson beställning på en dyrbar gobelin med riksvapnet, hvilken är afsedd till dörröfverstycke i det s. k. frukostrummet å Stockholms slott och för närvarande är under utförande.

En annan vacker gobelin, en bård till portiere efter motiv från statens samlingar — äfven här frukter och blommor — utställes af den förras kusin, Karna Persson, hvilken dock ej ernått samma höga fulländning.

Såsom hufvudpjäs i utställningen gör sig ett högsäte på en låg estrad i fondens midt synnerligen väl. Såväl broderierna å själva högsätet som å den ytterst stilfulla väggbonaden bakom detsamma äro komponerade af fröken *Gisberg*. Väggbonaden är utförd i applikation efter romanska motiv och verkar genom sina väl afvägda färgmotsättningar både gediget och dekorativt. Den upptager vapnet tre kronor och tvänne sköldbärande lejon på rödbrun botten, omgifven af en präktig ram i drakslingemotiv. Snickeriarbetet å högsätet är efter norsk modell å Nordiska muséet utfördt af snickaren *Almgren* i Stockholm.

För dem, som något flitigare besökt de senare årens textilutställningar, äro namnen *Widbäck* och *Wästberg* i en viss oupplöslig förening välbekanta. Dessa båda damer ha slutit sig samman till något sorts bolag, en firma, som arbetar gemensamt, utställer gemensamt, tar pris gemensamt. Ty frukterna af detta vackra och trägna samarbete ha varit af det goda slag, som ofta premierats. Äfven i Göteborg möter oss den konstnärliga duon med flere stilfulla och väl utförda arbeten. En riktig liten läckerbit för fuskmakare är så exempelvis en skärm i gustaviansk stil. Inom en lätt ram i hvitt och guld spänner sig ett ljusgrönt siden med ett charmant silkesbroderi i plattsöm och applikation. Kompositionen såväl som utförandet äro den nämnda firmans.

Af en mycket originel verkan är ett större skrin, helt och hållet täckt af applikationsbroderier i renässans. Botten utgöres af stålblått kläde, å hvilket infällts klädessirater i bronsgult, hållna i stil utaf beslag. Det hela gör sig, i synnerhet på något afstånd, nästan illusoriskt som ett gammalt skrin i stål, med beslag af brons. Återigen samma firma! På ett annat ställe möta vi dess märke å en vacker flossapall i orientalisk stil, allt bevis på att såväl konstnärlig mångsidighet och fyndighet som en sällsynt flit känneteckna de nämnda damernas arbete.

En äfven synnerligen nitisk utfövarinna af en stilfull och förädlad textilslöjd ha vi i fröken *Petre*, som speciellt satt sig som mål att använda och utarbeta de originelt folkliga motiv, som gifvas i de s. k. allmogeblommorna, de nog af litet hvar välkända, naiva — men därför ingalunda stillösa — bjärta blomstermålerierna från allmogeskåp och kistor. Fröken *Petre* har tillämpat dessa sina stilstudier i flere vackra arbeten, såsom i en afdelnings-skärm i plattsömsbroderi på rödbrunt fält å grön

schaggbotten, en hel del smakfulla kuddar och dynor i olika storlek och format o. s. v. Vidare utställer fröken *Petre* tvänne stolar, den ena i ebenholz med flamsk beklädnad, den andra en höjryggad gammaltysk stol med ett verkningsfullt korsstygsbroderi i ett fantasimönster, hållet i dämpade färger. En stor, verkligt praktfull portiere är af samma konstnärinna komponerad i orientalisk stil; botten är rödbrun, och öfverst och nederst löper en bred bård af charmant effekt, utförd i klädesapplikation i ovanligt behagligt harmonierande färger, marinblått, mossgrönt och gulbrunt. Till sin komposition förskrifver sig ock från fröken *Petre* en dyrbar skärm i renässans, med all önskvärd fulländning utförd af fröken *Schröder*. På en mörkredelin sammetsbotten är i sidenapplikation pålagdt ett stiliseradt gripmotiv. Silkets klara färger kontrastera utmärkt mot sammetens matta yta.

En alltid gärna sedd bekant för dem, som besökt de senare årens Stockholmsutställningar eller — nationalmuseum! Vi syfta på den af professor *Julius Kronberg* komponerade bekanta väldiga flossamattan i assyrisk stil. Den genialiska färgkonstnären hade första gången väft denna matta på *sitt* sätt, d. v. s. med pensel och färger, när han målade sin berömda bild *David och Saul*. Handarbetets vänner, alltid vakna och påpassliga, gjorde en hemställan, huruvida ej mästaren i mera detaljeradt mönster ville gifva dem mattans komposition till utförande. Han gjorde det, arbetet utfördes och väckte allmän beundran. Det exemplar, som nu pryder Göteborgsutställningen, är det sjätte exemplar som väfts, och betingar — om man tar hänsyn till mattans storlek, dess dyrbara och gedigna utförande, dess utsökta elegans — det förvånande måttliga priset af 375 kronor.

Fröken *Agnes Branting* har utfört kompositionen till en stor skärm i applikation. Det egendomliga motivet är hemtadt från ett turkiskt tält från 1600-talet, nu befintligt i Dresdens museum. Vidare har fröken *Branting* komponerat en dyna i gammalt norskt motiv, utfördt i korsstygsbroderi, hvilken under konstnärsmötet nere i Göteborg väckte samtliga artisternas, enkannerligen prins *Eugens*, synnerliga förtjusning för sin fina, men något dämpade färgverkan. En stor del af den besökande publiken kommer dock nog att finna effekten allt för matt. I allmänhet gör sig en viss förkärlek för bleka halftoner gällande i många af Handarbetets vänners arbeten, därmed ej alls sagdt, som ju ock framgår af hvad ofvan skrifvits, att klara och glada färg effekter, där ändamålet så kräfvat, få träda fram. *Selma Giöbels* utställning är till färgen mera lysande; smaken för det ena eller andra är omtvistelig — eller rättare oomtvistelig som alla smaksaker.

På den ena flygeln af utställningen har anordnats en särskild afdelning för *kyrkliga modeller*, och inom den synes fröken *Branting* ha ofrat ett synnerligt intresse och flit med en mängd i akvarell utförda skisser och modeller. Här den vackra skissen till ett antependium för Sköfde kyrka med Kristusmedaljongen omgifven i fyra medaljonger af de fyra djuren, hvilka enligt *Joh. Uppenb.* 4 kap. stodo omkring stolen: »och det första djuret var likt ett lejon, och det andra djuret likt en kalf, och det tredje djuret hade ansikte såsom en

människa, och det fjärde djuret likt en flygande örn». Där en modell till en bokdyna i renässans, korsstygnbroderi och snörmakeri. Vidare en massa kopior i färger, utförda på utländska studieresor, befruktande alltjämt den intresserade och vakne med nya idéer, nya uppslag.

Ett namn, som naturligen icke saknas på denna afdelning, är *Hanna Winge*, målariinnan, den varma främjarinnan af särskildt höjandet af vår kyrkliga konst. För äldre prenumeranter af Idun äro hennes gärning och bild välkända från det nummer för snart två år sedan, hvilket vi prydde med hennes porträtt. I Göteborg utställer professorskan Winge den praktfulla modellen till Tyska kyrkans antependium efter gothiska motiv, redan i denna miniatyrbild ett verkligt jättearbete i guld- och silkesbroderi, sidenapplikationer i olika fält och färger, som hjärtbild pelikanen, närande sina ungar med sitt eget blod. Vidare modeller till altardukarne i Upsala domkyrka och Johannis nya kyrka, mästerverk af kombineradt korsstygnbroderi och knyppling, modeller till kommuniionsdukar, kalkkläden m. m.

På den motsatta flygeln af utställningen finnes äfvenledes en särskild afdelning för *gamla arbeten*, tillhörande föreningens samlingar, bland hvilka särskildt frapperar ett förundransvärdt bibehållet, praktfullt klädningsbroderi från 1600-talet, gult silke på ljusblått siden. Bänkadräll från Blekinge, finsketäcke från Bohuslän, flamska väfnader från Norge, schattersömsbroderier och fulländade hälsömsbroderier utfylla denna afdelning, som ej saknar sitt stora intresse.

Utom hvad som nu nämnts i den korta öfversikt af Handarbetets vänner utställning i Göteborg, till hvilken här utrymme kunnat beredas, och i hvilken vi naturligen utförligast dröjt vid de mindre vanliga numren, finnes rikligt och vackert urval af de vanliga skånska, nu allt mer bekanta väfnaderna, såsom mattor i flossa, portiärer i dukagång och krabbanår samt »opphemta», hvilken sistnämnda väfnad särskildt, tältligt draperad öfver en af utställningens hörngrupper, gör mycken effekt och slår an för sin prisbillighet och dekorativa verkan.

J. N—g.

Några gyllne regler.

*Till hvarje flicka, som vill husmor blifva,
Jag några gyllne regler har att gifva.
Väl den, som tar till ledning deras ljus!
De lägga lyckans grundval i ett hus.*

*Först: var ordentlig, flitigt gå och pyssla,
Låt hvarje tid ha sin bestämde syssla,
Låt hvarje sak ha sitt bestämde rum,
Som icke öfverskridas får en tum.*

*Därnäst, se vrår och skafferi så öfver,
Att rodna inför ingen du behöfver;
Var alltid så beredd från topp till fot,
Som om en gäst du skulle ta emot.*

*Låt intet slammer ifrån köket höras —
Bäst blifva saker, som med tystnad göras. —*

*Var vänlig, ej förtrolig mot en hvar,
Var glad, men och tillika sansad var.*

*Vid dina kläder, vid den mat, som lagas,
Förståndig "sparsamhet bör iakttagas";
Ly hvad man lefver upp i öfverflöd,
Beröfvas någon, som är stadd i nöd.*

*Barmhärtighet är kvinnohjärtats heder,
Från himlafadern den sitt ursprung leder.
Jag vet ej någon, som blef arm till slut,
På hvad han till de fattige gaf ut.*

*Fast du så mycket har att öfvervaka,
Låt icke själens vård få stå tillbaka,
För lärd blef ingen, mången nog en tok.
Glöm ej bort bibeln och hvar nyttig bok.*

*Och stiger konstens genius till din sida,
Låt också honom någon stund få bida.
Skönt är att kunna sträcka ut sin färd
Ibland i rymder utom prosans värld.*

O. A. Bäckman.

Från kvinnans arbetsfält.

Studier från Stockholms horisont

af G. Gullberg.

III*.

Kvinnliga telegrafister.

Tick — tick-tick — tick!

Under fina, snabba fingrar hamrar telegrafapparatens »nyckel» sina mystiska tick-tick, signalklockor klinga, de smala pappersremarna i mottagaren glida snabbt fram, betäckta med dessa punkter och streck, som utgöra telegrafiens alfabet.

Tick — tick-tick — tick-tick — tick!

Med den elektriska gnistans snabbhet flyga tecknen vidare öfver berg och dal, öfver flod och haf, från land till land, och det tusentradiga nät, som spunnits kring jordens rund, är som ett enda jättelikt, underligt djur, som bär alla världens hemligheter på sin tysta tunga...

* Redan för ett par år sedan påbörjade vi under denna rubrik en serie artiklar, som då endast uppnådde nr II, innan den måste afbrytas, på grund af att de då på färre händer hopade redaktionsgöromålen ej medgäfvade all den tid, som fordras för hopsamlandet af de vidt skilda uppgifterna för planens fullföljande. Vi ha nu emellertid återupptagit densamma, då den synes oss böra erbjuda våra läsare både gagn och intresse och vi erinra då på nytt inledningsvis om följande ord, som vi då i begynnelseartikeln uttrade: »Vår afsikt är helt enkelt den att genom några korta skildringar från de olika yrken och branscher, inom hvilka kvinnorna, särskildt i hufvudstaden, vunnit ökad arbetsterräng, för våra läsare framlägga det rent praktiska resultat, till hvilket striden i saken häruppe ledt; ett resultat, som väl torde få anses något så när typiskt för hela landet, då i hufvudstaden, det andliga och materiella arbetets centralpunkt, äfven de flesta och mest varierande arbetstillfällen erbjuda sig.»

Hemligheter! Det påminner mig om en anekdot.

Det berättas från Ryssland — naturligtvis måste det vara från Ryssland — om en underlig lag, som förbjuder kvinnliga telegrafister att gifva sig med någon annan än en telegrafist, en invigd. Zaren tycks inte tro på kvinnornas tystlåtenhet, och det är nog mången som håller med honom. Men då är det underligt, att kvinnor någonsin i Ryssland fått tillträde till telegrafverkets tjänst. Eller kanske det hela blott är en anekdot.

Sannt eller ej — kanske var det dylika ryska farhågor som besjälade våra egna svenska myndigheter den tid då fråga först på allvar väcktes om att gifva kvinnan tillträde till statens tjänst, särdeles i vissa därtill synnerligen lämpliga verk, såsom telegraf och post.

Kanske. Eller hvad fruktade man annars? Nog af, striden härom var ganska långvarig och bör icke glömmas nu, då nya strider förestå, då röster höjas för nya landvinningar åt kvinnan på olika områden, ända upp till den politiska rösträtten.

* * *

Det allra första som blef gjordt i fråga om svensk kvinnas rätt att deltaga i statens och kommunens tjänst, var att berättiga henne att blifva folkskolelärarinna. Detta skedde år 1859. År 1860 skrefvo rikets ständer till k. m:t att kvinnorna borde och kunde användas i än flera offentliga sysslor. Och så fick kvinnan 1861 rätt att bli — organist.

Men rikets ständer, som tycktes gripna af en riktig ifver att göra något för kvinnan, läto sig ej förtrötta. I en skrivelse till k. m:t af den 14 mars 1863 utveckla ständerna sina åsikter i den tidens »kvinnofråga». Denna skrivelse är så märklig både genom sitt eget innehåll och genom de resultat, som af densamma blefvo en följd, att några rader ur densamma förtjäna meddelas.

Rikets ständer skrifuva: »Enär enligt rikets ständers tankar, staten bör, i den mån det kan stå tillsamman med ändamålet af dess framåtgående i andlig och materiel utveckling, lemna utväg åt kvinnan att bereda sig den förbättring i ekonomisk ställning, hvartill hennes anlag och insikter kunna berättiga henne; och då nu inom landet finnes ett högst betydligt antal kvinnor, hvilka redan i följd af den omständigheten att männens antal understiger det andra könets, icke kunna erhålla den verkningsskrets, som i äktenskapet är dem anvisad, anse rikets ständer staten ej böra undandraga sig att åt dessa bereda medel till förvärf.

»Det är endast vid valet af dessa medel någon tvekan ännu kan uppstå, ehuru det i sådant hänseende väl torde vara tjänligast att i saknad af egen erfarenhet till en början taga ledning af andra länder, med hvilka våra egna förhållanden äro jämförliga. På grund af hvad nu blifvit anfördt, få rikets ständer, med anmälan det rikets ständer för sin del anse tidpunkten vara inne att utvidga kvinnans rätt till anställning i det allmänna tjänst och att rikets ständer hafva sig bekant, det kvinnor i andra länder med fördel användas vid telegrafanstalter, postexpeditioner m. fl. dylika inrättningar, anhålla, det täcktes eders kongl. maj:ts vidtagna åtgärder, hvarigenom tillfälle beredes kvinna att erhålla anställning i sådan tjänstbefattning, som kan vara för henne passande, och till hvars skötande hon visar sig ega erforderliga kunskaper och skicklighet.»

Det där var ju rent besked af rikets ständer, men både regering och telegrafstyrelse

satte sig på tvären så mycket som möjligt. Till en början ville de blott såsom *undantagsfall* använda — *telegraf-tjänstemäns kvinnliga anförvandter*.

Gick manne där den ryska farhågan igen?

Till slut måste man dock gifva med sig. Riksdagens ord var tydligt, allmänna meningens gifven, och i anledning af k. m:ts bref till Telegrafstyrelsen den 10 juli 1863 afgaf styrelsen förslag att besätta 13 telegrafstationer med kvinnliga föreståndare.

Isen var bruten! Visserligen var kvinnans rätt till att användas i det allmänna värfvärdet icke erkänd, då denna skulle bero af pröfning i hvarje särskildt fall, men så småningom arbetade sig frågan fram.

Ett första viktigt steg var emellertid taget, och snart finna vi kvinnan med ifver och pligttröhet sköta telegrafistens ansvarsfulla plats, och då detta skrives är antalet *ordinarie kvinnliga telegrafister* i Sverige 185 och antalet e. o. telegrafister 266, af hvilka senare dock en stor del är anställd vid den med telegrafverket för- enade telefontjänstgöringen.

* * *

För att erhålla tillträde till telegrafverkets tjänst fordras för kvinna att vara fyllda 17, men icke öfver 20 år. Den sökande skall ha aflagt fullständig afgangsexamen från statens normalskola för flickor eller annat därmed jämförligt läroverk, och därvid ha erhållit åtminstone vitsordet godkänd i franska, tyska och engelska språken, äfvensom i aritmetik och geografi.

Inträde kan erhållas äfven af den som icke äger dylikt betyg, men vid särskild inträdes-examen vid telegrafkursens början styrker sig äga motsvarande kunskaper.

De flesta, som söka inträde i telegrafverket, äro dock försedda med dylikt betyg, hvadan den särskilda inträdesexamen mycket sällan förekommer.

Ansökan om inträde, som ingifves till kongl. telegrafstyrelsen i Stockholm, skall vara skriven af den sökande själf och hennes namnteckning bevitnad. Ansökningen skall åtföljas af prest-, läkare- och målsmansbetyg, upptagande ålder, fräjd, helsotillstånd och föräldrars eller målsmans medgifvande, att personen i fråga får söka inträde vid telegrafverket.

* * *

I samma ögonblick ansökningen blifvit beviljad, är sökanden *elev* vid telegrafverket och måste nu först genomgå en tre månader lång teoretisk lärokurs i Stockholm. Denna kurs är kostnadsfri, och tiden för densamma bestämmes af telegrafstyrelsen.

Efter teorien kommer praktiken. Eleven måste nu genomgå en kurs i praktisk tjänstgöring under minst en månads tid. Denna tjänstgöring kan få verkställas å hvilken station som helst.

Då eleven sålunda vunnit nödig kunskap och erhållit betyg härom, får hon afägga telegrafisteden om tystlåtenhet och plikttröhet och kan därefter af styrelsen förordnas i praktisk tjänstgöring.

* * *

Som man finner äro fordringarna på kvinnan för inträde i telegrafverket ingalunda så små.

Hvilka äro då de förmåner hon på denna väg kan ernå?

Inom verket kan hon avancera till *telegrafist*, icke högre. Däri inbegripes äfven befattning som stationsföreståndare vid mindre station.

De löneförmåner, hon kan ernå, äro vexlande. »Extra ordinarie» i telegraf-tjänstgöringen har en lön af 600 kronor den första tiden. Vanligen höjes denna efter 3 å 4 års tjänstgöring till 800 kronor pr år. För »ordinarie» tjänst är lönen 900 kronor pr år med tre ålderstillägg å 100 kronor hvar femte år. För stationsföreståndare å mindre stationer tillkommer bostad, ljus och ved.

På senare åren har, som bekant, med telegrafverket förenats telefontjänstgöring. För denna tjänstgöring är lönen för kvinnliga telegrafister 600 kronor pr år. För vid telefonen dessutom anställde kvinnliga icke-telegrafister är lönen mycket vexlande. Vanligtvis har telegrafstyrelsen bibehållit de löner som förut varit gällande, där nya telefontjänst inköpts.

Arbetstiden vid telegrafverket är naturligtvis mycket olika allt efter de olika stationernas rang och storlek.

Medelarbetstiden är dock 7 timmar för sökandag och 3 timmar för sön- och helgdagar.

Den kvinnliga telegrafisten är pensionsberättigad efter uppnådda 95 sammanräknade lefnads- och tjänsteår. Om hon sålunda börjar sin tjänstgöring vid 19 års ålder, måste hon kvarstå i verket i 38 år för att erhålla den reglementerade pensionen af 60 proc. af hennes högst uppnådda lön. Hon är då 57 år gammal. Om hon lemnar verket innan hon uppnått dessa sammanlagda 95 år, kan hon likväl under vissa förhållanden erhålla pension, ehuru till mindre belopp.

* * *

Tick-tick — tick-tick-tick!

Den elektriska gnistan flyger fram och åter världen rundt, bärande med sig budskap, än jublande glada, än skakande sorgliga. Den smala remsan glider snabbt fram, betäckt med tecken, som lika snabbt dechiffreras af telegrafisten, tecken, som tala om allt, diplomatiska hemligheter, affärshemligheter, börsnoteringar, order, nyheter, kärleksförklaringar i poetisk form, isande afslag, heliga löften, allt, allt...

Men kallt och lugnt flyger telegrafistens penna öfver papperet. Telegrafisten läser ej det skrifna, skriver bara. Gör blott sin plikt, enkelt allvarligt. Och det må nu vara man eller kvinna, allt är hos telegrafisten som i en förseglad bok.

De »ryska farhågorna» ha kommit på skam — hos oss!

I torget.

En barnstudie af Ina von Stockenstrand.

Det var en af de första vackra vårdagarna, då Kungsträdgården har sin elitpublik. En dag med herrlig, strålande sol och friska saltsjövindar, som ströko in från stora sjötullen. Lilla Lisa, som för första gången promenerade med sin mamma i »torget», tyckte att hon kommit in i en riktig sagovärld, då hon såg de långa alléerna, de jämnklippta gräsmattorna och buskväxterna med sin fina, mjuka grönska. Allting väckte hennes förvåning, men mest sparfvarne, de små djärfva krypen. Det var isynnerhet ett par, som lifligt intresserade henne; de hoppade omkring på gräs-

mattan, där den större — som Lisa kallade »lilla mamma» — tycktes leta efter någonting under hvarje strå, medan den andre — en liten ruggig unge — trippade efter, pipande och flaxande med de halffjädrade vingarne. Slutligen tycktes »mamma» ha hittat, hvad hon sökte — en död fluga, hvilken läckerbit hon höll upp emot den lille, som med ett glädjeskri, värdig en ung kannibal, flaxade fram till henne och öppnade ett gap af häpnadsväckande bredd.

Lisa ämnade just ogeneradt följa foglarne in på gräsplanen för att formera närmare bekantskap med dem, då hennes mamma ropade på henne. Mamma hade träffat ett par bekanta herrar och Lisa måste helsa och bli smekt, beundrad och jollrad med som vanligt. Hon var icke alls svag för beundran och kunde icke begripa, hvarför alla människor skulle finna henne så söt — alldeles som om hon varit en karamell.

Snart voro mamma och herrarne inbegripna i ett lifligt samtal om den stundande basaren till förmån för fattiga barn. Lemnad åt sig själf fattade Lisa det djärfva beslutet att vandra ut i världen och söka upp sitt sparfvepar. Framme vid fontänen fick hon syn på dem. Den lille flög med korta, ojämna vingslag och gjorde en och annan saltomortal i luften, där han flaxade ovigt upp och ned; men så tycktes han slutligen komma underfund med sina vingars invecklade mekanism, och då bar det iväg i vild fart, tills han hamnade på en af järnsvarnorna. Från djupet af fontänen lockade modern på honom, och efter några misslyckade försök att undandraga sig den moderliga myndigheten följde han henne dit ned.

Hvad kan de ha för sig, undrade Lisa, som ansträngde sig att komma upp på stenfoten. Då detta omsider lyckades henne hade foglarne redan slutat sitt bad och vore sysselsatta med att göra toalett. Lisa tittade ned i bassinen och undrade, om det verkligen var vatten, som hon såg där nere. Försiktigt doppade hon ett af sina små, rosenröda fingrar ned däri, och så stack hon det i munnen.

»Är du törstig?» frågade en skroflig barnröst, tätt invid henne.

Lisa vände sig om och såg in i ett par mörka ögon, som betraktade henne halft vänligt, halft spefullt. Aldrig hade Lisa sett en så smutsig liten flicka, smutsig och trasig, icke alls näpen som tiggarbarnen på akvarelltaflan hemma i förmaket. Denna lilla gatarab var opittoresk som ett äkta Stockholmsbarn från utkanterna, och hennes yttre bar spår efter otaliga skärmytslingar med öfvermakten. Den illa medfarna kostymen bestod af en kort och snäf kjol, hvars många refvor delvis skyldes af en löjligt lång ylleväst, som tillhört en vuxen; ett förkläde, från hvilket hvardagsfernissan utplånat hvarje spår af dess ursprungliga färg, och så kronan på det hela — hatten, en f. d. kapotthatt, med anor från Labatts eller Marcus, som af sin nuvarande egarinna på ett sinnrikt sätt förvandlats till baret. Från forna glansdagar egde den ännu kvar några rester af blekgrön plysch, men där detta blifvit bortnött, hade bristen ersatts med gamla plymbitar, bandstumpar och trasiga aigretter.

I Lisas ögon var allt detta hvarken löjligt eller slarfvigt, det var endast ovanligt och intressant.

Då den främmande flickan såg, att Lisa icke drog sig föraktligt undan henne, som andra välklädda barn brukade göra, blef hon dristigare.

»Jag såg, att du smakade på vattnet», sade hon, »ifall du är törstig, kan jag visa dig, hvar det finns dricksvatten och skopa med!»

Hvad som mest förvånade Lisa var det ovana tilltalsordet. Hemma var det endast pappa och mamma, som sade du åt hvarandra.

»Hvad heter du?» frågade den nya bekantskapen.

»Elizabeth Gyllenancker,» svarade Lisa.

»Gyllen — Ancker!... hvad ska du med två namn?... du är minsann rik på allting, du! Mitt namn är Selma, och mor heter Johansson. Nå, ska vi springa dit bort och dricka?»

»Nej, tack, jag är inte törstig. Har... Selma sett fåglarna bada?» frågade Lisa och lutade sig öfver stenkanten.

»Ja då, många gånger, det är lustigt, ... se där kommer just en, som söker efter ett bra badställe åt sig.»

Begge barnen betraktade lika intresserade sparfvens alla rörelser. För att kunna se bättre makade Lisa sig litet högre upp, förlorade balansen, och ett ögonblick sågs ett par små lackerade skor vildt fåkta i luften. Hon skulle ovilkorligen ha fallit i vattnet, om icke Selma med nästan vild häftighet ryckt henne till sig. En stund höll hon den lilla varelsen tryckt tätt intill sig, och så satte hon henne varligt ned på stenbänken.

»Du kunde ju ha drucknat, stygga, stygga ungel!» sade hon och glömde i sin förskräckelse, att vattnet ej ens var kvarters djupt.

»Drunkna?» frågade Lisa, »hvad är det?»

»Det är, när man faller i sjön och dras upp utan lif,» förklarade Selma, stolt öfver att kunna undervisa någon, som visste mindre än hon själf.

»Jaså, det är när man blir död,» sade Lisa eftertänksamt och knäppte ihop sina händer, »och får komma till Gud!» tillade hon med högtidligt allvar.

»Ja, naturligtvis får du komma till Gud!» sade Selma med ett underligt leende. Hon hade under sina tolf lefnadsår sett tillräckligt med orättvisa i denna världen för att ha anledning, tyckte hon, att tvifla på rättvisan i en annan. Hon föreställde sig himlen uppfylld af allt, som var godt och skönt, och då det goda och sköna på jorden uteslutande tycktes tillhöra de rika, så var det ju icke svårt, enligt hennes filosofi, att förstå, hvilka som hade tillträde till himlen.

»Om jag är snäll, får jag komma till Gud, inte annars,» sade Lisa.

»Jag undrar just, hvad du skulle göra, som inte vore snällt!» brummade Selma och uppsökte det minst smutsiga hörnet på sitt förkläde för att torka af den lillas sidenfodrade jacka. »Har du kanske någonsin varit elak... ljugit?...»

Lisa såg upp i Selmas ansikte med oförställd förvåning.

»Ja du vet inte ens, hvad det är... nå, narrats då?»

En flammande rodnad flög öfver Lisas ansikte, hon sänkte hufvudet och hviskade: »jo, narrats har jag en gång!»

»Du?» tonen uttryckte tvifvel med en liten bisats af skadeglädje.

»Ja...» det lilla ansiktet höjde sig åter, skamsset och bedröfvadt i afvaktan på det klander, hon väntade att få höra... »Och så... fick jag smäll!» hviskade hon i Selmas öra.

»Hur kunde någon slå dig!» utropade Selma harmset och for med handen sakta öfver Lisas lockar.

»Det var på min födelsedag, och jag hade åtit upp alla karamellerna i min *bonbonniere*.»

»Din — hvad för slag?...»

»Min karamellask!»

»Jaså!»

»Och när mamma sedan frågade mig, så sade jag, att jag bara tagit två små bitar!»

Bikten aflades med det högtidliga allvar, som Lisa tyckte, att den fordrade.

Under det att hon lyssnade, gjorde Selma jämförelser mellan Lisas bekännelse och det långa syndaregistret, som hvilade på hennes eget samvete.

»Tror Selma, att Gud har förlåtit mig?» frågade Lisa med bäfvande ängslan, »och att jag får komma till honom, när jag blir död?»

Selma slog armarna om den lilla, lyfte henne upp i sitt knä och gungade sakta fram och tillbaka med henne.

»Du skulle inte komma till himlen, du, som redan är en liten engel här på jorden!» sade hon, och för första gången kände hon blygsel öfver alla de småsynder, som dåligt exempel och obegränsad frihet lockat henne till att begå. »Ack, den som ändå fuge komma till himlen!» tillade hon skyggt.

Lisa, som annars var mycket njugg med sina smekningar, reste sig plötsligt upp och kysste Selma på munnen. »Alla, alla människor, som äro goda, få komma till Gud!» sade hon, och då Selma förblef tyst, frågade hon deltagande: »Har Selma narrats någon gång för sin mamma?»

Selma satt och stirrade rakt framför sig. Det var någonting oerhört, som händt henne. För första gången i sitt lif hade någon kysst henne, visat intresse för, huruvida hon var god eller dålig. Och så detta herrliga löfte, som hon icke kunde annat än tro på, då det jublade fram från de älskliga läpparne. Alla, alla människor få komma till Gud! Hon började gråta, först sakta, sedan allt häftigare.

»Hvarför gråter Selma?» frågade Lisa förskräckt.

»Jag vet inte... men, jag ska' inte gråta mer, bli inte rädd! Ser du, jag är så dålig, så dålig! Och det har jag aldrig tänkt på förr... aldrig brytt mig om!»

»Selma har då narrats många gånger?» frågade den lilla bestört.

»Usch, jag ljuger hvarenda dag...»

»Men om Selma ber Gud om förlåtelse, så kanske han inte blir så fasligt ledsen, ... jag ska också be för Selma i kväll,» försäkrade Lisa lugnande.

»Åh, det är så mycket annat jag har gjort — luggat ungarne hemma på gården, slagit i grannarnas fönster och... och... stulit bakelser i brödboden!» Hon vände sig bort ifrån Lisa, medan hon bekände, hvad som tyngde mest på samvetet.

Men Lisa endast såg på henne med förvånade, deltagande ögon. För henne vore dessa förseelser, som hon ej förstod, af mindre betydelse, än den hon själf begått — att ha narrats!

»Ser du, det där att ha stulit är det värsta — för det kan polisen ta en för, — så det lär väl inte Gud kunna förlåta mig!» sade Selma suckande.

Lisa var alldeles rådvill. För första gången kände hennes lilla hjärta behof af att lindra en likes bekymmer, men hon visste ej hur; — bakelsesnatteri var någonting, som låg alldeles utom hennes fyraåriga erfarenhet.

»Är du riktigt säker på, att alla människor, som inte äro dåliga, komma till Gud?» frågade Selma tveksamt.

»Alla, alla!» sade Lisa tvärsäkert.

»De fattiga också?»

Lisa hade ett mycket sväfvande begrepp om, hvad som menades med 'de fattiga', men hon svarade utan betänkanke: »Alla, alla!»

»Men jag är så fasligt dålig!» sade Selma hopplöst.

Lisa letade i sitt minne efter några tröste-grunder, men fick ej fatt i någonting annat än — Gud som hafver barnen kär. »Ser Selma, det står inte, Gud som hafver de *snälla* barnen kär, utan han håller nog af alla. Och *ma bonne* säger, att om vi be honom förlåta oss, när vi varit stygga så gör han det. Brukar Selma läsa Fader vår först, eller Gud som hafver?»

Selma kunde icke ljuga inför dessa oskuldsfulla ögon, men hon ville ej heller, att hennes lilla väninna skulle dra sig ifrån henne med motvilja och sorg, därför svarade hon: »jag skall alltid läsa mina böner, som du läser dina — är du nöjd då, liten?»

Ett utrop af glädje och bestörtning kom de båda barnen att se upp, och där stod Lisas mamma förvånad och orolig framför dem. Hon hade letat genom halfva torget efter sin älskling, och här fann hon henne uppkrupen i knät på en smutsig trasunge.

Hennes nåd såg på Selma med oförställd motvilja. Flickan kände till den där föraktfulla blicken, som alltid mött henne, då hon kommit i någon beröring med »de bättre».

Hennes ögon lågade af fientligt trots, då den fina frun utropade: »Hur kan Lisa bära sig så illa åt — klänga upp i knät på ett sådant där barn!»

Men all vrede försvann, då en liten hand smög sig tröstande i hennes och en orädd barnaröst svarade: »Det här är Selma, mamma, och om mamma vill, så följer hon nog med oss hem. Jag vill så gärna visa henne mina bilderböcker!»

Selma såg på den vackra frun med bedjande ögon. Tanken på att aldrig mer få se Lisa, aldrig mer höra den lillas älskliga röst gjorde henne alldeles förtviflad. Hon förstod, fastän dunkelt, att det frö, som blifvit nedlagdt hos henne i dag, behöfde vårdas för att icke förkvävas i hennes omgivning.

Men hennes nåd, som var förbittrad öfver att en smutsig gatunge haft den djärfheten att vidröra hennes lilla älskling, utbrast harmset: »Sådana där barn får Lisa aldrig tala med! Det är inte passande. Och så den vackra klädningen ser ut! Smutsig och skrynklig!»

Lisa mindes, hur hennes mamma söndagen förut läst ur en stor bok för henne och sagt, att man skall älska alla människor som sig själf, och hennes *bonne* hade sedan förklarat, hvad som menades med, att alla människor vore hennes bröder; och ändå var nu mamma så ovänlig mot den stackars Selma. Lisa blef helt förbryllad af denna skilnad mellan teori och praktik. Hon släppte motsträfvigt sin skyddslings hand, men då hon såg hennes sorgsna ögon, slog hon armarna omkring henne, sträckte sig på tå och kysste henne, utan att fråga efter moderns vredgade utrop.

»Adjö, Selma!» sade hon med en liten vänlig afskedsnick. »Kom ihåg — först 'Fader vår' och så 'Gud som hafver!'»

Selma stod orörlig kvar på samma plats, så länge hon kunde se en skynt af Lisa. Sedan vände hon motsträfvigt sina steg mot hemmet, där hon visste att hugg och slag väntade henne istället för smekningar, svordomar istället för vänliga ord. Men i djupet af sitt hjärta skulle hon alltid förvara minnet, af hvad lilla Lisa sagt henne, och hon lofvade sig själf att kväll och morgon läsa 'Fader vår' och 'Gud som hafver', så som Lisa bedt henne göra.

Nääs.

För Idun af J. B.

Skrif något om Nääs i vår tidning! — Lofva det säkert!! — Det var efter femtionde slöjdkursens avslutning vid den vidt berömda läroanstalten, som dessa ord riktades till mig från någon af Iduns och slöjdens varmaste vänner, och då jag först nu uppfyller det kanske förhastade löftet, ber jag få upplysa, att dröjsmålet föranledts af helt andra orsaker än glömska.

* * *

Hvem känner ej numera det beryktade Nääs, åtminstone till namnet? Helt säkert är det ej obekant för någon enda af Iduns läsarinor; men jag fruktar, att de ej sällan nämna det med ett visst misstroende eller kanske ännu värre, och det är just denna orättvisa jag så innerligt gärna ville befria damerna från att begå. Jag bjuder eder därför samtliga att nu med ens här »genomgå en kurs vid Nääs» — vi kunna ju välja den femtionde — och jag vågar hoppas, att edra tankar skola vid avslutningen vara något mera sympatiska gentemot den ifrågavarande anstalten och dess arbete.

* * *

Det är en ovanligt kall dag i slutet af maj. Här och hvar bland Vestergötlands löfvade skogsdungar lyser till och med ett bländande snötäcke fram, och det är ej utan att man vid genomfaran af dessa föga inbjudande nejder längtar hem till en god brasa igen. Vid Floda station är det ett ovanligt rörligt lif. Efter hvarje tågs afgång är den lilla bangården fylld med passagerare, de flesta obekanta för hvarandra och främlingar på platsen; men snart blir det under god ledning uppbrott till det gemensamma målet, Nääs. Och här är i allo väl sörjdt för de anländandes vänliga emottagande. Snart råder i Vänhems salar ett muntert samspråk vid ångande tekopp, och man börjar redan betrakta hvarandra som gamla bekanta. Hvar och en har nu också fått sig anvisadt sitt lilla tusculum, där efter arbetsdagens sträfsamma id en välbehöflig hvila skall njutas, och dit drager sig småningom den ene efter den andre.

Följande dag är det upprop och lottning om platser i föreläsningssal och arbetsrum, och man tager hvad ödet bjuder, utan att göra anspråk på eller frukta någon veld från de styrandes sida. Så är arbetet med ens i full gång, och det är ett arbete, som går med lif och lust för hvar och en. »Från det lättare till det svårare» är en af de grundprinciper, på hvilka Nääsmetoden hvilar, och därför äro också de första modellerna mycket enkla; men då lika oeftergiftigt fordras ordning och noggrannhet vid utförandet, finner man snart, att arbetet här ej är någon lek.

Den dagliga arbetsordningen ter sig sålunda: kl. 8—9 föreläsningar, 9—12 slöjd, 12.30—3.30 slöjd, 3.30—4.20 slöjd tre dagar i veckan och metodisk föreläsning två dagar, 6.30—7.30 historisk föreläsning två dagar och diskussion om slöjdmodeller och föreläsningar två dagar i veckan. Den bland kursdeltagarna bildade fria diskussionsföreningen har sina sammanträden på onsdagsaftnarne. Sångföreningar och »komiteer» få skaffa

sig tid till sina arbeten bäst de kunna. För den, som vill vara med öfver allt — och i den uppställda arbetsordningen får ingen svika — är det sålunda ej mycken tid öfrigt, men man erkänner dock villigt, att allt är här ordnadt på bästa sätt.

Vid half åtta tiden på morgonen ser man de brokiga grupperna på daggiga stigar och vägar från skilda håll skynda till Vänhem, där den lätta frukosten med kaffe just nu väntar. Det är brådt, ty fem minuter före åtta ringer omutligt seminariets gamle vaktmästare, och man samlas i föreläsningssalen för att efter en kort morgonpsalm åhöra direktör Salomons pedagogiska föreläsningar.

På tal om dessa vägar jag påstå, att de ej minst bidragit till det stora anseende och det världsrykte, som institutionen på Nääs vunnit. De hafva flitigt upptecknats kurs efter kurs, vunnit i bestämd klarhet och utveckling genom nya rön och iakttagelser af den djupsinnige, outtröttligt forskande pedagogen, och äro nu från olika tider öfversatta på många skilda språk och spridda snart sagdt öfver hela världen.

Föreläsningstimmen går också så fort, att man ej vet ordet af, förrän klockan slår 9, och ett — »jaså — ja, nu få vi fortsätta i morgon» höres från katedern. — Sedan nu morgonposten utdelats, skyndar hvar och en till sin plats i slöjdsalen för att fortsätta gårdagens arbete, och om en främling nu kommer på besök, skall han knappt märkas af någon, så upptagen är man med sitt arbete öfver allt. Det gäller att lägga sista hand vid någon modell, som skall lemnas in till granskning, och man vill ej gärna låta något ligga kvar, som kan bli färdigt — det kunde så lätt torka in några millimeter under det angifna måttet, och det anses ej riktigt bra. — Granskningen börjar först kl. 1, men då jag nu kommit att nämna den, måste jag kanske också med några ord tala om, huru den tillgår.

Vid öfre ändan af ett långt bord, vis å vis de af ordningsmakten till granskning instaplade modellerna, sitter sekreteraren framför en stor obegriplig bok och antecknar däri för hvarje granskad modell en bokstaf efter direktörens diktamen och öfverlärarens sanktion. Hvar och en kursdeltagare har i boken sitt konto, men hvilket det är, vet ingen, ej ens direktören, utom den som har det och — kanske någon riktigt god vän. Ty för att förebygga hvarje misstanke om undseende och orättvisa, har vid kursens början hvarje deltagare fått taga sig ett af de på hopplade små sedlar befintliga »hemliga nummer», som motsvara de i boken upptecknade, och detta nummer skrives på det färdiga arbetet, då det nedlägges till granskning, men gömmes för öfrigt försiktigast i minnet blott. Skulle någon ändå kunna upptäcka en annans »hemliga», har han ingen stor glädje af det, ty betyget sättes, som ofvan sagts, i skiffer. Endast anmärkningar, som för framtiden mana till mera försiktighet (något ojämn, ej fullt i vinkel, ej symmetrisk etc.) sättas genast rent ut, det öfriga uttydes först vid kursens slut.

I granskningen vid långbordet deltaga, utom de ofvannämnda, tre elever i tur och ordning, en från hvarje slöjdsal. De gifva visserligen ej i vanliga fall någon kritik, men det behöfs icke heller. Öfverlärarens omutliga metermätt och direktörens skarpa stälvinkel och vana hand och öga omöjliggöra hvarje försök till fusk. Ordning och noggrannhet fordras här ovilkorligen, och ingen

anser det vara för mycket fördradt af dem, som skola blifva andras undervisare.

Under tiden arbetet är i sin ifrigaste gång i slöjdsalarne på förmiddagen, håller dir. Salomon föreläsning för de utländska kursdeltagarna. Klockan 12 ringer vaktmästaren åter, och alla arbetssalarne utrymmes med ens. Ingen får arbeta utom den bestämda tiden. Det är nu en half timmes rast för lunchen, och klockan half ett börjar åter arbetet i slöjdsalarne för att fortgå till half fyra eller half fem, då »kannan går», salarne städas af dem, som därtill äro i tur och ordning, och två timmar äro lediga för middagen. De dagar — två i veckan — då slöjdarbetet slutar half fyra, är den följande timmen anslagen till slöjdmetodik, hvilken, liksom alla de på dagordningen upptagna, hålles af direktör Salomon.

(Forts. o. slut i nästa n:r.)

Förbjuden frukt.

Skiss af M...e.

I.

»Se här ett godt fiskafänge,» sade Rolf Vide leende, i det han inträdde till sin hustru, som halfåg på chaiselongen. »Sannerligen, man behöfver ej kalla förgäfves på detta slags individer för att få svar. Nu, min Agnes, låtom oss tillsammans rådslå och välja.»

Han slog sig ned vid hennes arbetsbord, på hvilket han nedlade flere fotografier och öppna bref.

Agnes lät broderiet falla och lyfte de matta ögonen mot sin man.

»Hvad säger du om detta?» Han visade på bref och fotografi af en ung flicka.

»Åh, hon ser ju ut som en riktig amazon!»

»Visserligen; det är något käckt och friskt i blicken.»

»Men de där utmanande ögonen tilltala mig ej. Hon skulle kommendera hela huset och oss med.»

»Nå, än stilen? Ståtlig och med rakt uppstående bokstäfver —»

»Ståtlig som figuren! Nej, bäste Rolf, det tyckes vara en allt för emanciperad dam. Den taga vi ej.»

Rolf framlade ett annat bref jämte tillhörande porträtt. Han såg frågande på sin hustru.

»Den där botgörarefysionmien! Det kan väl ej vara din mening!»

»Hvarför icke?»

»Kontrasten är för stor. Hon skulle med tårar i ögonen bönfälla vår Maud om lydnad i stället för att med bestämdhet tillhålla henne sin plikt. Hon är för vek, tyckes vara alldeles för mycket »ranka».

»Båda äro musikaliska...»

»Naturligtvis! Den ena spelar Wagner, och den andra »Jungfruns bön» och »Klänge der Liebe». Det vore just skönt för mina stackars nerver!»

»Du dömer strängt, min kära Agnes.»

»Ja, och efter ytan, om du så vill. Men vi hafva här ej annat val.»

De öfriga brefven och fotografierna granskades under tystnad.

»Om du vädjar till mitt omdöme, så föreslår jag att vi fästa oss vid det där lilla ljusa ansiktet,» menade Agnes.

»Ja, det är inte så illa.»

»Det är ett drag af bestämdhet kring munnen. Det är väl så godt, att hon blir offret.»

»Offret?» Han såg på henne med stora, förvånade ögon.

»Ja väl! Tror du, hon kommer att gå på rosor, den där unga varelsen? Jag är alldeles för svag och nervös för att förstå henne eller sällskapa med henne. Du har dina göromål, och vår bortskämda lilla flicka torde ej alltid ge henne glada da'r. Något umgänge kan hon ej påräkna; hon kommer allt att känna sig ensam på vårt tysta Videby.»

»Men det får hon ju veta förut, och för resten har hon sitt arbete, sin musik.»

»Ja, det är väl sannt.»

»Och lugn och hvila emellanåt.»

»Lugn och hvila äro för de lidande, för de döda, icke för helsan, ungdomen.»

»Nå, då har hon böcker, ifall hon är road däraf. Du själf, till exempel...»

»Böcker!» afbröt Agnes något ifrigt och ej utan bitterhet. »Hvad tror du dessa förstå, när det gäller att utfylla tomheten i lifvet? En så ung varelse behöfver tillgång till människor, väsen af kött och blod, hvilka kunna längta och känna som hon själf. Verkligheten är ett; fantasi och drömbilder ett annat.»

»Hon får väl finna sig i att vara ensam, hon såväl som vi.»

»Vi ha hvarandra och vårt barn; vår värld och vår längtan rymmas inom dessa fyra väggar. Kan du räkna på, att så ock kan bli förhållandet i fråga om henne?»

Agnes hade talat med nervös häftighet och en för henne ovanlig värme. Men öfver hennes ansikte hvilade samma intersiva blekhet.

»Du har i viss mån rätt. Men låt oss nu ej tala mer därom, det tröttar dig blott. Jag lofvar att bli mycket vänlig mot den unga damen.»

Rolf samlade de spridda brefven och gick med tysta steg ur rummet.

II.

En morgon ett par veckor senare rullade en lätt vagn landsvägen fram emot Videby. Höstdimman insvepte envist den kringliggande trakten, och den unga flickan, som satt bredvid skjutsbonden, spejade förgäfvos omkring för att kunna upptäcka något af intresse.

»Därnere ligger Videby,» sade skjutsbonden äntligen, pekande ned mot dalen.

Nej, hon såg ännu ingenting.

I nästa ögonblick stannade dock vagnen framför trappan, där Rolf välkomnade den främmande och presenterade sig som husets herre.

En stund senare förde han henne in till sin hustru.

»Fröken Annie Smith, min hustru.»

Anges lade ifrån sig en volym af någon utländsk författare.

Det blef ett ögonblick tyst, ömsesidig mönstring. Annes smärta gestalt, något under medelmåttan, granskades från topp till tå. Ett helt vanligt litet flickansikte med ett par lugna, klarblå ögon och friska kinder. Ett tämligen tjockt ljusbrunt hår — för öfrigt ingenting frapperande.

Rolf tyckte, att tystnaden blef väl lång.

»Ni kommer att bli mycket ensam här, fröken.»

»Jag vet det.»

»Emellertid vill jag på förhand meddela något litet om de personer, med hvilka ni

sannolikt kommer att göra bekantskap. Kyrkan och prostgården ligga helt nära, som ni kanske märkt. Prosten är ett godt stycke inne på sin andra barndom och gör numera ej mycket väsen af sig. Tjänsten skötes af en pastor Gelmer, en adjunkt enligt den traditionella typen, torr och tråkig, ett stycke långkatekes i betydligt tillökt, om ock icke förbättrad upplaga. Prostinnan delar sin tid mellan kokpiseln, väfkammaren och sina gifta barn. Yngsta dottern, fröken Cecilia, är ogift och jämnårig med er. Där har ni en bekantskap att odla.»

Annie såg intresserad ut.

»En frisk och hurtig flicka,» fortfor Rolf, »vacker och ståtlig; ett präktigt skal.»

»Och kärnan?» frågade Annie.

»Kärnan? Ja, vet ni, den har jag aldrig blifvit varse.»

»Vidare,» fortsatte Rolf, »ha vi patron Gregerson på Tomta, en aktningvärd gammal herre. Men i hans hus finns tyvärr inga damer. Han är ungarl. Men nu förmodar jag, att Agnes har andra angelägenheter att tala med er om.»

Rolf gick, och Agnes upptog samtalet.

»Rörande lektionerna och vår flickas tillsyn öfverlemnar jag det helt åt er. Vill ni vidare egna något af er tid och förmåga till vår gemensamma trefnad eller afhjälpa oegentligheter, där mina krafter svika, så är jag er tacksam.»

Annie lofvade sitt biträde.

»För öfrigt,» återtog Agnes, »begär jag själf ingenting.»

»Ingenting?» Agnes fäste en medlidsamt frågande blick på det stela ansiktet.

»Jag ville så gärna,» stammade hon.

»Hvad ville ni?»

»Hjälpa.»

»Ni kan icke.» Det kom hårdt, nästan afvisande. »Jo, kanske,» fortfor Agnes liksom eftersinnande. »Är ni icke af engelsk härkomst? Namnet tyder därpå.»

»Det är blott en tillfällighet. Men kanske kan jag ändå tjänstgöra som lektris.»

»Ähnej, jag tror inte. Det är med vissa främmande författare som med goda vänner. Örat vänjer sig vid deras språk och tonfall. Man blir känslig och ömtålig; man hakar sig fast vid en orätt accent, ett felaktigt uttal. Kan ni förstå det där?»

»Ja, jag förstår. Det är med ett poem som med ett kärt musikstycke: man tål ej vid, att det vidröres af profana händer.»

»A propos musik, ni spelar ju gärna?»

»Med passion.»

»Det tror jag är ett något för starkt uttryck för er. Ni ser så lugn ut.»

»Pedant!» tänkte Annie, men hon sade ingenting. Samtalet afstannade.

Annie såg sig omkring i det väl ombonade, med fin smak inredda rummet. Fotografier af stora, företrädesvis engelska, författare prydde väggarna. Sannolikt var det ock dessas arbeten, som i små prydliga volymer fyllde bokstället på arbetsbordet.

Tystnaden fortfor, och Annie förstod, att audiensen var slut.

(Forts.)

Sen till, att *Idun med Modetidning* finnes hos alla edra bekanta!

Grefvinnan Tessins kokbok.

För ej så länge sedan gick på en af de auktionsdagar i Stockholm, hvilka utgöra våra bibliofilers glädjeämnen eller sorgeskällor, under klubban ett par gamla band af en alldeles egen märkvärdighet.

Det ena af dessa band har ingen titel, men på dess första blad står med sirligt skrifna bokstäfver tecknad: *Ulrica Louise Sparre 1747*. Vi behöfva kanske icke påminna, att den, som har detta namn, var grefvinnan Tessin, den ryktbare statsmannen och mecenaten Carl Gustaf Tessins maka. Det andra bandet, egentligen bestående af två sammanförda samlingar af diverse recept för »beredande af smakeliga rätter» samt ekonomiska rön och erfarenheter inom den inre hushållningens område, eger ej samma värde som det förra, men är likväl egnadt att väcka hos oss ett visst intresse, då vi finna, att Tessin själf på omslaget till den ena kollektionen antecknat: »Recepter på goda rätter eller andra nyttiga saker i hushållningen, fundna bland min k. hustrus papper», och på den andra: »Kokböcker, fundna bland min sal. hustrus papper», denna senare således lemnande en inblick i, hvad man fick till bästa vid den store slottsbyggmästarens bord i tiden.

Det förra bandet — hvilket vi vilja kalla grefvinnan Tessins kokbok — är märkligt framför allt därigenom, att det i sig innesluter en samling uppgifter på tillagning af maträtter, som svenska hustrur under förra århundradet själfva uppfunnit och pröfvat. Där får man t. ex. veta, huru man skulle stufva gädda på grefvinnan De la Gardies sätt, huru korfkaka skall tillagas på Madlena Stenbocks »manehr», huru grefvinnan Stromberg tillagade flay (ett slags grädd- och äggkaka), huru sura gräddmunkar bakades å la grefvinnan Sparre (en grefvinna, som för öfrigt fäst sitt namn vid tillagningen af flere andra läckerheter), huru man skall torka plummon till confiturer »och som äro admirabla i bakelse» enligt grefvinnan Brahes metod, och så vidare i oändlighet. Hela kokboken pöser af puddingar, kakor och högadliga namn. Visserligen har äfven ett och annat offerlse insmugit sig, såsom då det nämnes »ett sätt att baka smörkaka, lärnt af biskopinnan i Skara», »madam Finnbergs kaka, gjord på Fånö den 15 Maj 1759,» mor Holm, madam Agneta, mäster Anton och några andra — men hvad vet eftervärlden om dem? Gömda, glömda.

Bland all denna samling af beskrifningar på maträtter välja vi såsom prof och grefvinnan Tessin till ära i svenska damernas egen tidning anno 1891 beskrifningen på »Hachis à la Tessin». Dess recept på franska språket (kokboken är för öfrigt till största delen på svenska) lyder sålunda: »Des huitres, des gélinottes, de la poudre aux champignons, des oeufs, des anchois, du pain, du poivre, du beurre de l'eau, du vin». Proportionen mellan alla dessa beståndsdelar finnes ej angifven; den berodde måhända på tycke och smak för tillfället, huruvida man var mer eller mindre stämd för ostron eller unghöns, som tyckas utgjort hufvudingredienserna i det hela.

När man genombläddrar denna kokbok, är det liksom man kände en doft eller kanske rättare ett os af gammal aristokratisk anda, men därjemte ock en frisk fläkt af gammal svensk hedersam matmoderlighet, som långt ifrån förringas däraf, att den påträffas hos en riksrådinna.

S:t Germain.

Småstadslif.

En verklighetsskildring för Idun

af

C. O. Gumælius.

(Forts.)

An må nu icke fatta den föreställningen att alla dessa fruntimmer voro utskum af elakhet. Tvärtom voro de i allmänhet de snällaste och bästa människor i världen och skulle ej i verkligheten önskat det minsta ondt öfver någon, men under skvallret ifver måhända påverkade af en smula afund samt ledda af en person, som verkligen önskade framställa saken i så dåligt ljus som möjligt, gaf det ena ordet det andra, och till slut trodde de nästan själfva att de menade hvad de sade.

Plötsligt tystnade de rörliga tungorna. Trädgårdsgrunden smälde igen, och mansröster hördes närma sig. Såsom gripna på bar gärning vid begäendet af något olofligt, sågo damerna med en viss förlägenhet på hvarandra. Majorskar Mac-Bley, hvilken tagit den lifligaste delen i samspråket och lemnat de flesta »upplysningar», sade nu brådskande och med tydlig oro: »Baron! Kom ihåg, mina vänner, att allt detta varit i förtroende och stannar oss emellan. Inga ord efter mig!»

De öfriga hunno knappt medels ifriga nickningar och några halfhöga utrop gifva sitt bifall tillkännan, innan ett par herrar inträdde i löfsalen, strax efter åtföljda af ännu några flere.

Sedan helsningarne blifvit undangjorda, ytrade den först inkomne, Blendas fästman, baron Edelhielm:

»Friherrinnan får förlåta att vi komma så här objudna, men vi hafva ju en gång för alla fått lof att titta in och se, hur kaffet bekommit damerna. Och i dag har jag dessutom ett ärende.»

»Oändligt välkomna,» smålog värdinnan. »Herrarne se, att ni varit väntade,» tillade hon, visande på punschkaraffinen och iskylaren.

»Friherrinnans vänlighet förnekar sig aldrig,» komplimenterade baronen. »Mitt ärende är,» fortsatte han, »att ytterligare framföra min fästmö och de öfriga damernas lednad, att ej kunna begagna sig af friherrinnans artiga inbjudning. Men grevinnan vågade sig ej ut i värmen, och flickorna hafva i hast fått så mycket att bestyra.»

»Ja, förlusten var på vår sida,» inföll värdinnan och tillade: »men varen så goda, mitt herrskap och smaken på förfriskningarne. Det är så grufligt enkelt, men ännu kan man ju inte få någon frukt.»

»Åh, det är tvärtom alldeles för mycket . . . Men det är så likt friherrinnan . . . ett sådant öfverflöd . . . vattenlångon, som är min förtjusning!»

Och så äts och dracks, och herrarne tände, med damernas tillåtelse, sina cigarrer och placerade sig här och där mellan det täcka könets representanter, hvilka nu sågo leende, söta och oskyldiga ut, som hade de aldrig i lifvet sysselsatt sig med att, figurligt taladt, slita sönder sina vänner. Men baronen var människokännare. Hans misstankar hade väckts genom majorskans utrop, hvilket olyckligtvis nådde hans öron och då han nu med gäckande småleende fixerade den goda damen och såg hennes tydliga förlägenhet samt den rodnad som steg upp i det annars något gula ansiktet, anade han nästan med visshet hvad som utgjort ämnet för samtalet före herrarnes ankomst.

Det vore orätt att säga, att ej kabinettskammaren och friherren Edelhielm i första ögonblicket fann sig obehagligt berörd af den förbindelse hans blifvande sväger ingått. Men han hyste, oakadt sin ställning på de högsta trappstegen i samhället, likväl ganska frisinnade åsikter, och det bref han nyss mottagit från Nils, hvori denne med hänförelse omtalar sin lycka, hade fullkomligt försonat honom med det som skett. Han önskade nu blott, att alla andra också måtte se saken från rätt synpunkt, och sade därför under ett ögonblicks paus i samtalet:

»Nå, det var ju ett brijlant parti min sväger Nils gjort. Herrskapet har väl också fått notifikation därom?»

Om en bomb legat gömd i den stora blomstervasen midt på bordet och nu exploderat midt för deras näsor, kunde de här samlade knappast blifvit häpnare. Han, den högmådige kammaren, som med knapp nöd nedlät sig till att umgås med dem, då han bebodde sin strax utom staden belägna, präktiga egendom, han, hvars utnämning till hofmarskalk ansågs som säker bröllopspresent, han . . . han tycktes helt belåten med sin egen

svägers gräsliga uppförande. Var då världens sista stund kommen?

Den beskedliga friherrinnan Stjernfeldt, hvilken ej heller så särdeles deltagit i den stora förintelseprocessen, var också den första, som hemtade sig tillräckligt för att kunna svara:

»Ja, han har varit så snäll och skickat oss förlöfningskort.»

»Det skall bli roligt att få göra den lilla svägerskans bekantskap,» fortsatte Edelhielm lugnt. »Hennes porträtt, som Nils skickat grevinnan är beundransvärdt. En fullkomlig skönhet med de lifligaste, glada ögon. Nå, herrskapet få själfva se . . . de komma visst i nästa vecka.»

»Åh!»

»Sten kommer nu också hem, så att alla sykonen bli församlade. Då skall det festas,» tillade han muntert. »Vi skola låta den firade storsstadsdamen se, att vi kunna roa oss äfven här. »Hvad skola vi hitta på?» sade han, i det han vände sig till sin granne, den lilla doktorinnan.

»Nog vet jag hvad jag skulle vilja,» svarade denna med en lätt rodnad. »Om man kunde få ihop ett sällskapspektakel eller något sådant för julotmarne, när det nu blir så mycket ungdom i staden.»

»Ja, hvad säger herrskapet därom?» frågade baronen. »Tänk på det till dess vi träffas ute på Eriksborg, där jag tänker ställa till en fest för de unga tu och deras vänner,» tillade han med någon tonvikt. Och så blef samtalet allmänt, tills herrarne åter aflägsnade sig. Fruntimmerna dröjde ej heller länge. De kände sig generade för hvarandra och för sig själfva och längtade att någon tid skulle förflyta, så att de utan allt för stort uppseende kunde kasta om och blifva »vänner» till de unga tu, för att dymedels få vara med om alla de väntade festligheterna. Den enda, som förblef orubblig, var majorskan Mac-Bley, och hennes sista ord voro:

»Tro mig, de försöka att vända saken till det bästa. Det är bara högmod alltsammans. Eftersom flickan nu hör till dem, är hon naturligtvis utmärkt. Vänta bara, om det blefve slut på partiet . . . Då skulle man få höra. Jag vet hvad jag vet.» Och så gick hon, för att vid tillfälle fortsätta sitt nu påbörjade undermineringsverk, ty majorskan Mac-Bley var ett resolut fruntimmer, och då det, som här var fallet, så djupt rörde hennes egna intressen, ämnade hon, så länge det fanns en gnista hopp, ej gifva vika, förr än hon stod vid målet, eller allt var oåterkalleligt förlorat.

Följande morgon var hon uppe i god tid och begaf sig till parken. Ehuru klockan ännu ej var sju, fann hon redan före sig en hel del personer, hvilka raskt gingo af och an i de lumiga gångarne. Stadens apotekare hade nemligen haft det lyckliga infallet att arrangera en brunnsanstalt i den till parken hörande schweizeripaviljongen, där han »till moderata priser tillhandahöll alla nu brukliga mineralvatten, såväl naturliga, som konstgjorda,» och där man således kunde bespara sig en dyrbar brunnsresa. Anstalten var också mycket besökt, och kunde gästerna delas i tre afdelningar: de, som voro ordinerade och drucko för sjukdoms skull, de som drucko ett glas lättare vatten, såsom Vichy, Selters eller dylikt, för att därigenom tvingas att stiga tidigt upp och vara i rörelse, samt slutligen dem, som blott gingo till och från för nöjes och sällskaps skull.

Bland de första var Blenda Måneskiöld, som drack Ronnebyvatten, samt en son till prosten Strömstedt, nyligen promoverad filosofie doktor, som drack Karlsbader. Till den andra kategorien hörde bland andra Blendas syster Elsa, och till den tredje majorskan Mac-Bley, samt dessutom hela societeten i den lilla staden.

Majorskan upptäckte snart Blendas höga gestalt, hvilken långsamt skred framåt i en något af-sides gång. Hon gjorde en liten omväg, och kom således af en händelse att möta sitt offer i en krökning af vägen, hvarigenom det blef Blenda omöjligt att undkomma.

»God morgon, söta Blenda,» helsade den gamla frun, så söt det var henne möjligt. »Hur mår du i dag? Viingo inte se er hos Stjernfeldts i går, så att jag fruktade du blifvit riktigt sjuk.»

»Nej tack, jag mår som vanligt,» svarade Blenda kallt.

»Nå, det var roligt. Det skulle ju också varit dubbelt svårt om du sjuknat nu, då ni få så rart främmande. Ack, det var sant, jag har ju ännu icke lyckönskat till grevne Nils' präktiga förlöfning. Hvad tyckte ni om den . . .? Men ni visste väl af det förut? fortfor majorskan och kastade därvid en lurande sidoblick på sin följeslagerska. Hon fick likväl icke se mycket, ty Blenda var van att beherrska sig, och det var blott me-

dels en svag ryckning och de lindrigt rynkade ögonbrynen hon visade, att denna fråga berörde henne djupare än den förut framställda om »huru det stod till.»

»Naturligtvis anade vi, att det skulle gå därhän,» svarade hon lugnt, »och då Nils tyckes vara så lycklig, kunna vi ej annat än glädja oss däröfver.»

»Nå, det var då för väl,» utropade den gamla frun med en ton af obeskriflig låtnad och tillfredsställelse. »Jag var nästan rädd, att ni ej tyckte om partiet. Det lät så besynnerligt, hvad de sade därom i går. Ty du förstår väl, att det pratades en hel hop därom,» tillade hon men en föraktfull min.

»Jaså . . . ja naturligtvis.»

»Ja, de voro allesammans så förvånade öfver förlöfningen. De tyckte förstas att han, med sitt namn och utseende och allt, kunnat få bättre än en liten köpmansdotter.»

»Förlåt, tant, jag måste nu dricka mitt glas,» sade Blenda med en viss otålighet och ämnade med en bugning lemna majorskan. Denna släppte likväl ej sitt tag.

»Jag tror jag följer med och ta'r ett glas sodavatten,» sade hon och återupptog, sedan vattnet immundigats, det förra ämnet.

»Din fästman tycktes vara alldeles förtjust. Det är märkvärdigt, hvad tiderna förändras. Inte skulle man förr trott honom därom. Och ehuru vår släkt ju inte på något sätt kan jämföras med er, måste jag säga, att jag var riktigt rädd en tid, då min son svärmade en smula för just samma flicka. Se, hon lär ha haft en hel mängd kurtisörer, fastän jag inte tror, att hon varit förlöfvad förut.»

Blenda gick tyst och till utseendet lugn, men hennes nervöst darrande händer och den uppstigande rodnaden förrådade hennes inre rörelse. Majorskan forfor obarmhertigt, men med en lugn, välvillig ton, som hade det varit de vanligaste saker hon talat om.

»Jag undrar just, hvad salig grevnen skulle tyckt om allt det här. Jag kom genast att tänka på det där pratet, som en tid gick om dig och doktor Ek, och huru tvärt han gjorde slut därpå. Men det hade förstås ej lyckats nu, ty greve Nils är ju så själfständig, och det är bara vi, stackars fruntimmer, som ej få följa vår egen vilja. Ha' ni hört något om hennes uppfostran?»

»Ja,» svarade Blenda, med ansträngning tillkämpande sig ett yttre lugn, »hon lär hafva fått en särdeles värdad uppfostran och varit mycket utomlands.»

»Nå, det var ju godt, ty modern skall vara en ytterst simpel människa, man vet inte, hvem hon är en gång. Nå, nu är blott att hoppas, att det ej kommer någon fnurra på träden, som med de andra fästmän, som ryktet påstått, att hon haft,» skyndade majorskan att tillägga, »ty hon lär vara lätt stött, och när man känner greve Nils och hans häftiga och stolta lynne, så skulle det ju kunna hända, att det aldrig blefve något giftermål af, och det vore ju skada, eftersom han är så förtjust och hon är så ofantligt rik . . . ty inte tror jag, att det skall vara si och så med faders förmögenhet. Annars så säga de just om honom, att orätt fångat är lätt förgånget, och att han skall hafva förtjänat sina pengar på lättsinnigt sätt. Men det är naturligtvis bara förtal,» tillade den gamla frun med ett vänligt leende. Och så fortfor hon att på det omständigaste utlägga allt det skvaller, som hon under gårdagen dels utspridd, dels hört af andra, och blef allt djärfvare, då hon märkte, att Blenda öfvervunnit den första pinsamma stämningen och med ett visst intresse lyssnade på hennes ord, ehuru hon ej på något sätt uppmuntrade den gamla att fortsätta. Slutligen hade Blenda druckit sina glas och gick nu att uppsöka systemen för att få dennas sällskap hem. (Forts.)

Julinumret af Iduns Mode- och Mönstertidning medföljer Iduns nästa nummer till vederbörande prenumeranter.

Innehållsförteckning:

Från utställningarna i Göteborg; af J. N.-g. II: »Handarbetets vänner» utställning. (Med porträtt.) — Några gyllne regler; poem af O. A. Böckman. — Från kvinnans arbetsfält, studier från Stockholms horisont, af G. Gullberg. III: Kvinliga telegrafister. — I torget; en barnstudie af Ina von Stockenstrand. — Nääs; för Idun af J. B. — Förbjuden frukt; skiss af M. . . e. I o. II. — Grevinnan Tessins kokbok; af S. Germann. — Småstadslif; en verklighetsskildring för Idun af C. O. Gumælius. (Forts.)

De smycken, som fortfarande för den s. k. lilla toaletten äro förhärskande, äro alltjämt de små emaljerade blommor och fjärlilar, som under vintern 1890 väckte så stort uppseende i Paris. De modernaste äro Viol-, Blåklint- o. Pensébroscherna samt de små hvit- och blåmaljerade fjärlilarne. Prisen ställa sig olika fr. 6 till 15 kr. Sändas efter rekvisition till landsorten i rek. bref. från

Juvelerar HALLBERG, Regeringsgatan 9.